

W dniu zakończenia Synodu diecezjalnego 23 sierpnia otrzymaliśmy następujący telegram od Stolicy Apostolskiej:

Monsignor Wałęga, Vescovo Tarnów

Augustus Pontifex grates agens Tibi cleroque Synodum celebrantibus Benedictionem Apostolicam caelestium luminum conciliatricem peramanter impertitur.

Card. Gasparri

Dekret św. Kongregacji pro Ecclesia orientali
w sprawie zmiany obrządku.

Z Nuncjatury Apostolskiej w Warszawie otrzymaliśmy następujący dekret w sprawie zmiany obrządku:

Prot. N. 506/28

Copia

SACRA CONGREGATIO PRO ECCLESIA ORIENTALI.

DECRETUM

Exortis in Galicia nonnullis dubiis circa interpretationem Can. 98, par. 3 et 4 Codicis Juris Canonici, ratione habita Decreti S. Congregationis de Propaganda Fide „Ad graves et diuturnas“, quod vulgo Concordia appellatur, editi die 6 mensis octobris anno 1863, res ad hanc S. Congregationem solvenda est delata.

Itaque in plenariis Comitibus, habitis die 11 junii 1928, ad examen Emorum Patrum revocata sunt dubia:

I. — An Decretum „Ad graves et diuturnas“ diei 6 octobris 1863 vim suam adhuc retineat post editum Codicem Juris Canonici;

Quatenus affirmative:

II. — An non obstante Can. 98, par. 4 Codicis Juris Canonici, pro transitu mulieris diversi ritus ad ritum viri sui, observanda sint praescripta citati Decreti „Ad graves et diuturnas“ sub litteris A, a.

III. — An proli foemineae, ortae ante matris transitum ad ritum viri, necessarium sit S. Sedis indultum ut ad ritum patris transire veleat.

IV. — An proles foeminea, orta post matris transitum ad ritum viri, eidem ritui adscripta censi debeat.

V. — An et quid statuendum pro orphanis penes familiam alieni ritus institutis.

VI. — An in rescriptis a Sancta Sede vel nomine Sanctae Sedis concedendis requiratur consensus Ordinarii a quo et quidem ad validitatem.

Post maturam deliberationem iidem Emi Patres respondendum in Domino censuerunt:

Ad I-um — Affirmative.

Ad II-um — Affirmative et ad mentem. Mens haec est, ut omnes transitus mulierum diversi ritus ad ritum mariti, qui post editum Codicem Juris Canonici usque ad publicationem seu editionem praesentis Decreti facti non fuerint ad tramitem praelaudati Decreti, validi habeantur ad omnes juris effectus.

Ad III-um — Affirmative et ad mentem, de qua in II°. Quoad futurum, per rescripti concessionem providebitur.

Ad IV-um — Affirmative.

Ad V-um — Adesse in casu causas sufficientes ad licentiam concedendam transeundi ad eundem ritum.

Ad VI-um — Negative quoad validitatem rescripti; opportune vero requiritur ad normam seu sensum Decreti „Ad graves et diuturnas“ sub litera A.

Quas Emorum Patrum resolutiones SS. mus Dominus Noster PIUS, Divina Providentia PAPA XI, referente infrascripto Cardinali Secretario, in Audientia diei 23 junii currentis anni, approbare dignatus est, simul mandans ut per praesens Decretum S. Congregationis pro Ecclesia Orientali publici juris fierent.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus dictae Sacrae Congregationis, die 20 mensis julii, Anno 1928.

(signatus) *Aloysius Cardinalis Sincero*, a secretis
Philippus Giobbe, Subst.

L. S.

In omnibus concordat cum originali.

† *F. Marmaggi*

Archiepiscopus Hadrianopolitanus
Nuntius Apostolicus.

O beatyfikję Hozjusza

Do niniejszej Kurendy dołączamy podobizny Hozjusza, które są przeznaczone do rozszerzania między diecezjan. Rozdać należałoby przedewszystkiem Duchowieństwu świeckiemu, zakonnikom, zakonnicom i duszom pobożnym.

Idzie o spopularyzowanie imienia i czynów tego wielkiego i świątobliwego rodu naszego, oraz o uproszenie Pana Boga, aby raczył cudami stwierdzić świętość naszego czcigodnego kardynała. Polacy-katolicy niechaj wymodlą cud u Boskiego Zbawcy dla Kościoła polskiego, dla Polski, za przyczyną czcigodnego Hozjusza.

W sprawie ubezpieczenia duchownych i organistów

Dziennik Ustaw (Nr. 106 z d. 2 grudnia 1927) podaje pod poz. 911 rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24/XI. 1927 o ubezpieczeniu pracowników

umysłowych. Rozporządzenie to obejmuje duchownych i organistów (muzycy). Co do duchownych zwalnia od ubezpieczenia art. 5 ad 7:

duchownych, zakonników i zakonnice oraz osoby należące do zgromadzeń i stowarzyszeń religijnych wszelkich wyznań lub stowarzyszeń dobroczynnych, o ile z pobudek religijnych lub humanitarnych zajmują się nauczaniem, pielęgnowaniem chorych lub innemi czynnościami użyteczności społecznej, *nie pobierają za to innego wynagrodzenia prócz utrzymania.*

Art. zaś 6 wzmiankowanego rozporządzenia mówi:

Na własne żądanie będą zwolnieni od obowiązku ubezpieczenia

6) duchowni uznanych w państwie wyznań, o ile nie są objęci art. 5 punkt 4 lub 7 (punkt 4 obejmuje księży w służbie państwowej, mających prawo do emerytury; punkt 7 jak wyżej).

Rozporządzenie wykonawcze Ministra Przemysłu i Handlu (z d. 14/XII. 1927, poz. 1016. Dziennik Ustaw Nr. 118 z d. 31/XII. 1927) tworzy Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie, we Lwowie, w Poznaniu i w Królewskiej Hucie.

Do Zakładu w Warszawie są przydzielone województwa: warszawskie, łódzkie, kieleckie, (bez powiatów będzińskiego, zawierciańskiego i olkuskiego), lubelskie, białostockie, wileńskie, nowogródzkie i poleskie.

Do Zakładu Lwowskiego województwa: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie i wołyńskie.

Do Zakładu Poznańskiego województwa: poznańskie i pomorskie.

Do Zakładu w Królewskiej Hucie województwo śląskie oraz powiaty: będziński, zawierciański i olkuski.

Nadmienia się, iż zgłoszenie zabezpieczenia powinno się było odbyć do 20 stycznia b. r. Zgłoszenia organistów przesyła się na osobnych formularzach za pośrednictwem Kasy Chorych. Formularze wypełnia pracodawca a podpisują je pracodawca i pracobiorca.

Wzór dla zwolnienia księży.

Do Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych

w Warszawie, Nowowiejska 45.

Na podstawie art. 6 punkt 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24/XI. 1927 o ubezpieczeniu pracowników (Dz. Ust. R. P. Nr. 106 poz. 911) proszę o zwolnienie mnie od obowiązku ubezpieczenia.

....., dn.

1928.

podpis wraz z adresem swoim

Dom dla chorych kapłanów w Zakopanem

Ponieważ kapłani, zagrożeni gruźlicą, nie mają w Zakopanem umieszczenia dla siebie, przeto wszystkie diecezje postanowiły postarać się o odpowiedni dom. W tym celu, poczynszy od miesiąca września, odciągamy P. T. Księżom po 1 Zł z ich poborów.

Rekolekcje

W Domu Rekolekcyjnym OO. Jezuitów we Lwowie odbędą się serje rekolekcji dla P. T. Księży: 17—21 września, 15—19 października, 12—16 listopada, 17—21 grudnia. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Zgłoszenia adresować: Dom Rekolekcyjny OO. Jezuitów, Lwów, Dunin Berkowskich 11.

W Dziedzicach odbędą się w miesiącach jesiennych dwie serje rekolekcji dla Kapłanów. Początek pierwszej w poniedziałek dnia 24 września, drugiej zaś w poniedziałek dnia 22 października.

Zgłoszenia nadsyłać pod adresem: Dom Rekolekcyjny OO. Jezuitów w Dziedzicach.

Stacje Drogi Krzyżowej do nabycia za darmo

P. T. ks. Andrzej Mucha, proboszcz i dziekan w Okulicach zawiadamia, że dla tamtejszego kościoła sprawiono nowe Stacje Drogi Krzyżowej, a stare obrazy z ramami może odstąpić za darmo którejś biednej parafii, nie posiadającej jeszcze stacyj. Zgłaszać się pod adresem wyżej podanym.

Do nabycia winna latorośl

Ks. Józef Wirmański w Barcicach będzie miał w tym roku około 200 sztuk zrąbów winnej latorośli do rozdania i prosi, aby P. T. reflektanci zgłaszali się przed 1 listopada b. r.

W sprawie pomocy dla polskiego szkolnictwa w Czechosłowacji

Zarząd główny Macierzy polskiej Księstwa Cieszyńskiego w obrębie Republiki Czechosłowackiej zwraca się do Przewielebnego Duchowieństwa, jako duchowego Przewodnika Narodu w imieniu dziatwy śląskiej, której grozi „odpolszczenie“ z gorącą prośbą o pomoc moralną i materialną, jużto przez przesłanie jednorazowego datku na szkołę polską w Czechosłowacji, jużto przez zapisywanie się na członków Macierzy szkolnej i przez łaskawe propagowanie jej celów i pracy.

Według § 11 statutu członkowie dzielą się na zwyczajnych, wspierających, wieczystych, założycieli i honorowych.

- a) Członkiem zwyczajnym jest ten, kto rocznie wpłaca przynajmniej 10 Kcz. (2.50 Zł);
- b) wspierającym, kto tytułem rocznej wkładki wpłaca 100 Kcz. (25 Zł);
- c) wieczystym, kto uiszc jednorazowo tytułem wkładki 200 Kcz. (50 Zł);
- d) założycielem, kto wpłaci jednorazowo tytułem wkładki 500 Kcz. (125 Zł);
- e) honorowym, kogo mianuje nim dla poszczególnych zasług Walne Zgromadzenie

Towarzystwa na wniosek Zarządu głównego. Po przesłaniu wkładki, wysłaną będzie natychmiast odpowiednia legitymacja.

Dla uniknięcia wydatków, związanych z wysyłką listów i pieniędzy zagranicę, uprasza się adresować listy do Macierzy w Czechosłowacji: *Macierz Szkolna w Cieszynie (Polska), ul. Stalmacha 14*, z którą Macierz w Czeskim Cieszynie pozostaje w stałym kontakcie.

Z wydawnictw

„Katechizm dla konwertytów z protestantyzmu, prawosławia i żydostwa” drukowany w Wydawnictwie OO. Jezuitów w Krakowie. Czysty dochód na budowę kościoła polskiego w Budapeszcie. Wpłacać za pośrednictwem PKO w Warszawie, Nr. konta 190800.

„Wybór przykładów ojczystych” do nauki religii. Całość 2 duże tomy 13 Zł. W oprawie 16 Zł. Książka ułatwia wykład religii w szkole oraz ułożenie przemówień i odczytów narodowych i kazań. Zamawiać u ks. J. Makłowicza w Kołomyi.

„Mapa Palestyny”. Jako pomoc do nauki religii w szkołach wszystkich typów polecamy uwadze XX. Prefektów mapę Palestyny prof. E. Romera, wydaną przez lwowską Książnicę-Atlas. Cena mapy na płótnie 30 Zł.

Zmiany wśród Duchowieństwa

Honor. radcami Kurji zamianowani: ks. Prałat Jan Pilch, proboszcz w Oleśnie i ks. Jan Wiejaczka, proboszcz w Paleśnicy.

Odnaczeni R. i M.: ks. Marcin Florek, proboszcz w Olszynach; *Expositorio canon.:* ks. Wincenty Prokopek, proboszcz w Dobrkowie, ks. Jakób Wyrwa, proboszcz w Ryglicach, ks. Teofil Stawarz, proboszcz w Przyszowej, ks. Andrzej Zalaśński, proboszcz w Maszkienicach, ks. Michał Grotowski, proboszcz w Czarnej, ks. Piotr Wಾರೆcki, katecheta w Pilźnie.

Instytuowani: ks. Jan Pabian, proboszcz z Wilczysk, na probostwo w Podegrodziu, ks. Apolinary Jagiełka, wikariusz z Dobrej, na probostwo w Szyku.

Administratorami zamianowani: ks. Adolf Boratyński w Lisiej Górze, ks. Karol Janisz w Zbylitowskiej Górze, ks. Stanisław Rodak w Wilczyskach.

Na katechetę prywat. gimnazjum w Grybowie przeznaczony ks. Stanisław Gazda.

Przeniesieni XX. Wikariusze: ks. Adam Duszkiewicz z Radłowa do Wojnicza, ks. Józef Wałek z Wietrzychowic do Łączek Kucharskich, ks. Jakób Stabrawa z Łączek Kuch. do Dobrej, ks. Józef Latocha z Chorzelowa do Łącka, ks. Tomasz Bułat z Zakliczyna do Chorzelowa, ks. Józef Śledz z Podegrodzia do Ryglic, ks. Jan Kozioł z Muszyny do Lisiej Góry, ks. Andrzej Niwa z Łącka do Krużlowej, ks. Franciszek Szatko z Ryglic do Podegrodzia, ks. Józef Panek do Chełmu.

Nowowyświęceni otrzymali posady wikariuszów: ks. Józef Białka w Mikłuszowicach, ks. Wojciech Biernat w Radłowie, ks. Józef Bukowiec w Wietrzychowicach, ks. Franciszek Ciekliński w Zakliczynie, ks. Ignacy Dziedziak w Gorlicach, ks. Józef Fryz w Grybowie, ks. Józef Głodzik w Dębnie, ks. Piotr Guła w Łękach Górnych, ks. Stanisław Kołek w Wietrzychowicach, ks. Mieczysław Mamulski w Tymbarku, ks. Jan Niedźwiadek w Książnicach, ks. Franciszek Okoński w Lubczy, ks. Karol Pękala w No-

wym Wiśniczu, ks. Józef Skwirut w Muszynie, ks. Edward Wojtusiak w Nowym Sączu, ks. Jan Zawada w Słopnicach Królewskich.

Ks. Wawrzyniec Gnutek po ukończeniu studjów biblijnych w Rzymie, otrzymał posadę wikariusza w Dębicy.

Ks. Antoni Oleksik, katecheta szkoły powszechnej w Bochni, uzyskał na Uniwersytecie w Krakowie stopień Doktora św. Teologii.

Ks. Klemens Malarkiewicz, wikariusz w Gorlicach, otrzymał urlop dla poratowania zdrowia.

Zmarli:

Ks. Ignacy Poniewski, proboszcz w Lisiej Górze, zmarł 6 lipca w 63 roku życia a 35 kapłaństwa.

Ks. Roman Lepiarz, proboszcz w Zbylitowskiej Górze, zmarł 20 sierpnia w 90 roku życia a 61 kapłaństwa.

Societati precum adscripti.

R. i. p.!

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 12 września 1928

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† *LEON Bp.*